

Tel +43-(0)1-320 79 80
Fax +43-(0)1-328 83 43
E-post svenskaskolan@svenskaskolan.at
Hemsida www.svenskaskolan.at

Beredskapsplan för krishantering på Svenska Skolan i Wien

"Håll fast, håll om, håll i, håll ut"
(Fyra goda råd för att hjälpa dem som sörjer)

Antagen av styrelsen december 2010
Uppdaterad augusti 2016

Tel +43-(0)1-320 79 80
Fax +43-(0)1-328 83 43
E-post svenskaskolan@svenskaskolan.at
Hemsida www.svenskaskolan.at

Telefonlista krisgruppen

NAMN, FUNKTION	ARBETE	BOSTAD	MOBIL
Rektor, Susanne Hiort	01 320 79 80		0664 896 65 79
Lärarrepresentant, Ida Ahlfont	01 320 79 80	01 577 12 97	0650 879 77 01
Skolsköterska, Britta Hammargren		01 440 26 87	0664 435 24 50
Präst, Maria Scharffenberger	01 479 65 17		0699 194 77 205

Resurslista

NAMN, FUNKTION	ARBETE	BOSTAD	MOBIL
Svenska Kyrkan i Wien	01 479 65 17		0699 194 77 205
Sveriges Ambassad	01 21 75 30		
Kerstin, Novotny, barnpsykolog	01 368 60 29		0699 11679040
Christina Rohla Förälder och svensk och tysktalande läkare under utbildning			0664 336 18 78
Cecilia Zechner, tolk	01 320 79 80		0664 391 92 65

Tel +43-(0)1-320 79 80
Fax +43-(0)1-328 83 43
E-post svenskaskolan@svenskaskolan.at
Hemsida www.svenskaskolan.at

Larmcentraler

Närpolisen, Billrothstrasse	01 31 310 273 11
Brandkår	122
Polis	133
Ambulans	144
Läkare	141
Förgiftningscentral	01 406 43 43-0

Ansvarig och sammankallande är rektor.

Krisgruppens mål

Beredskapsplanen ska omfatta alla barn och personal vid Svenska Skolan i Wien. Beredskapsplanen och krisgruppen skall finnas som ett stöd för ett snabbt ingripande i olika krissituationer samt vara en hjälp för alla berörda. Planen utgår mycket från "Beredd på det ofattbara", Skolverket, "Beredskapsplan för skolan", Rädda Barnen författad av Atle Dyregrov. Dessa två skrifter ska finnas i varje lärares arbetspärm, på expeditionen och i sorgelådan (som finns placerad överst i bokhyllan på kontoret). All personal skall ha läst igenom och känna till Svenska Skolan i Wiens beredskapsplan samt ovanstående två skrifter.

På Svenska Skolan i Wien skall det finnas en krisgrupp bestående av rektor, skolsköterska, en lärarrepresentant samt en representant från kyrkan.

Inför varje nytt läsår skall tid ges för all personal där beredskapsplanen aktualiseras. Vid detta tillfälle skall även personalpärmerna som bland annat innehåller namn och telefonnummer till personalens anhöriga aktualiseras. Detsamma skall göras med klasslistor för förskolan, skolan, distansen och kompletteringen. Dessa skall förvaras vid telefonerna i huset, i varje lärares pärm, i krispärmerna, på anslagstavlan i entréhallen. Skolans lista med eventuella allergier och sjukdomar hos elever och personal skall alltid vara uppdaterad och finnas på rektorsexpeditionen, i varje lärares pärm, i krispärmerna och inne i köket. Man bör även aktualisera olika sjukdomar och allergier hos barn och personal som behöver komma till allas kännedom.

Krisgruppen ska träffas en gång per läsår för att uppdatera och revidera Svenska Skolan i Wiens "Beredskapsplan vid krishantering". Rektor kallar samman krisgruppen på höstterminen varje läsår, samt ansvarar för förankring av planen hos personalen. Rektorn skall även presentera beredskapsplanen för styrelsen som skall anta planen.

Tel +43-(0)1-320 79 80
Fax +43-(0)1-328 83 43
E-post svenskaskolan@svenskaskolan.at
Hemsida www.svenskaskolan.at

Rektor skall:

- Ansvara för att handlingsplanen följs.
- Ansvara för att informera ny och övrig personal om Krisplanen.
- Ansvara för att alla lärare har fått information om aktuell Krisplan.
- Ansvara för en aktuell anhöriglista i Personalpärmen upprättas.
- Ansvara för att alla adress-, telefon- och sjukdoms/allergilistor är uppdaterade och aktuella.
- Sammankalla krisgruppen en gång per läsår för genomgång och översyn av Krisplanen.

Lärrerrepresentanten i krisgruppen skall:

- Ansvara tillsammans med skolsköterska för att hålla förbandslådan på varje avdelning intakt.
- Ansvara för att överlämna uppdraget till ny representant.
- Ansvara för att beredskapsplanen följs om rektor är borta.
- Delta i varje års revision och uppdatering av Beredskapsplanen.

Skolsköterska skall:

- Ansvara för "Sorgelådan", som ska finnas i bokhylla på kontoret. Den skall innehålla bl.a. ljus och ljusstake, duk, ram för kort, aktuell litteratur, cd med finstämd musik, lämpliga dikter, sagor eller berättelser.
- Ansvara för att förbandslådorna är fyllda med adekvat material för mindre sårvård.
- Vid personalkonferens gå igenom eventuella sjukdomar/allergier hos eleverna som kräver kunskap hos personalen.
- Delta i varje års revision och uppdatering av Beredskapsplanen

HANDLINGSPLAN

I "Beredskapsplan för skolan", Rädda Barnen, finns exempel på hur man hanterar olika krissituationer. Vi har här utarbetat en handlingsplan för åtgärder som skall vidtas om en allvarlig händelse inträffar under skoltid, där vi med allvarlig händelse avser en händelse där en större grupp elever och/eller personal blir berörda (olycka, dödsfall eller andra allvarliga tillbud).

Tel +43-(0)1-320 79 80
Fax +43-(0)1-328 83 43
E-post svenskaskolan@svenskaskolan.at
Hemsida www.svenskaskolan.at

ELEVER/PERSONAL

1. ALLVARLIG HÄNDELSE UNDER SKOLTID, ELEV ELLER PERSONAL

- 1) Medicinsk första hjälp. Första hjälp av lärare/annan personal vid skolan.
 - 2) Ambulans (tel. **144**) och polis (tel. **133**) tillkallas.
 - 3) Föräldrar/anhöriga underrättas så snart det är möjligt och helst av den som har mest information att ge. Undantag vid dödsfall då anhöriga skall underrättas av polis/eller ambassadpersonal. Någon som känner familjen bör dock följa med.
 - 4) Krisgruppen underrättas, rektor ansvarar för detta. Någon ur krisgruppen avdelas för att finnas till hands på skolan. Övriga i krisgruppen och annan berörd personal tar hand om kringstående i mindre grupper.
 - 5) Press/media hänvisas alltid först till rektor och skall förhindras att göra spontana intervjuer.
 - 6) Krisgruppen underrättar personal, även de som inte finns på plats, om fakta kring händelsen och om åtgärder som vidtagits. Rektor informerar styrelsen.
 - 7) Klassrumssamtal utförs av lärare och vid behov av krisgruppen (se bilaga 1) innan skoldagens slut. Elever skickas aldrig hem utan klassrumssamtal.
 - 8) Skriftlig information utformas och mailas ut till familjerna som ett komplement till den muntliga information som tidigare förmedlats till eleverna.
 - 9) Stöd till berörda lärare. Möte med skolans personal för att tala ut om vad som hänt och för att planera fortsatta åtgärder.
- För fortsatt krisarbete se "Beredningsplan för skolan", Rädda Barnen. Använd Sorgelådan om så behövs.

2. ALLVARLIG HÄNDELSE UNDER HELG OCH LOV, ELEV ELLER PERSONAL

- 1) Krisgrupp och personal underrättas.
- 2) Personal/krisgruppen ringer runt till klassen/berörda elever och meddelar vad som inträffat.
- 3) Vid längre skollov tar krisgrupp/rektor kontakt med kontaktperson på kyrkan för dess öppethållande och samarbete kring krisen/händelsen. Eleverna meddelas om möjligheten att söka stöd och hjälp hos kyrkan. Klassrumssamtalet senareläggs till dess att klassen kan samlas.

3. RUTINER VID DÖDSFALL, ELEV ELLER SKOLPERSONAL

1. Informera skolledningen. Den som får vetskap om det inträffade kontaktar rektor som i sin tur aktiverar krisgruppen på skolan.
2. En tid efter polisen underrättat anhöriga om dödsfallet tar läraren eller någon från

Tel +43-(0)1-320 79 80
Fax +43-(0)1-328 83 43
E-post svenskaskolan@svenskaskolan.at
Hemsida www.svenskaskolan.at

krisgruppen kontakt med anhöriga för att visa sitt deltagande i sorgen och för att tala om vilken information som skall ges i klassen.

3. Eleverna informeras. Samla skolans alla elever. Tänd ett ljus (ljus, ljusstake, duk, musik och diktbok) finns i "Sorgelådan" i byrån i entréhallen. Låt varje elev få tala om sin kamrat/lärare, vad han eller hon vet om händelsen och vad de känner. Låt alla barnen komma tills tals, men tvinga ingen. Målsättningen med samlingen är att barnen skall gå hem med samma berättelse efter skoldagens slut.

4. RUTINER VID DÖDSFALL AV NÄRA ANHÖRIG TILL ELEV

1. Rektor informeras och gör bedömning om krisgruppen ska samlas.
2. Om dödsfallet sker då eleven är i skolan underrättas eleven av polis och/eller anhörig. Skolpersonal följer med eleven till dess anhöriga.
3. Klassläraren tar kontakt med anhöriga till eleven för att höra hur de vill att informationen ska lämnas till elevens klasskamrater, samt hur skolan ska bemöta eleven när hon/han kommer tillbaka till skolan.
4. Ev. hålls klassrumssamtal beroende på situationen.

Ansvarsfördelning

Rektor:

- Informerar personalen om det inträffade. Det är viktigt att de vuxna ger samma information.
- Ombesörjer att det sänds blommor till familjen.
- Utser person som vid lämplig tidpunkt samlar ihop den avlidnes tillhörigheter och överlämnar till familjen.
- Kontrollerar att eleven blir struken från klass- och adresslistor (även personal i förekommande fall).
- Deltar i begravning om möjlighet finns och ombesörjer blommor.

Klasslärare:

- Kontakta krisgrupp för råd och stöd.
- I samråd med rektor talar om möjligt med anhöriga, eventuellt hembesök.
- Deltar i begravningen om möjlighet finns.

Krisgruppen:

- Ska ge råd och stöd till lärare och rektor.
- Vara ansvarig att "Sorgelådan" finns på plats och att den är intakt med litteratur, duk, ram, ljusstake, ljus samt handlingsplan.

Tel +43-(0)1-320 79 80
Fax +43-(0)1-328 83 43
E-post svenskaskolan@svenskaskolan.at
Hemsida www.svenskaskolan.at

KLASSRUMSSAMTAL

Klassrumssamtalet bör hållas inom 2-48 timmar efter det att allvarlig händelse inträffat. När klassrumssamtalet väl påbörjats avbryter man inte med några pauser (toabesök ska vara gjorda innan samtalet sätter igång).

INLEDNING

- Läraren redogör för vad som ska hända och varför. Ex. "När någon dör fylls vi av tankar och känslor som kan göra oss både ledsna, rädda och arga. Genom att prata om det kan man klara ut missförstånd och efteråt känna att det känns lite bättre."
- Eleverna informeras om att de efter samtalet, inte får berätta för andra vad klasskamrater sagt. Gärna vad de själva sagt men inte kamraternas berättelser.
- Ingen får efter samtalet reta någon för det dom sagt eller gjort under samtalet, därför att inga känslor är fel.
- Var och en talar för sig själv. Ingen talar för någon annan.
- Alla ska berätta om hur de fick reda på olyckan, av vem och när.
- Alla ges möjlighet, men ingen ska tvingas att säga något om sina känslor.

FAKTAFASEN

Den här punkten är till för att ge alla samma syn på det som inträffat. Läraren förmedlar information om olyckan och alla inblandade måste tala om på vilket sätt de, i den situation de var, uppfattat händelsen. Om de varit inblandad i olyckan eller omhändertagandet bör de också tala om på vilket sätt de varit inblandad och hur de agerade. Det här skapar en helhet för samtliga och klarar upp eventuella missförstånd.

Frågeställningar

- Vad gjorde du när olyckan inträffade?
- Hur fick du reda på det som hänt?
- Vem var det som berättade för dig?
- När fick du reda på det?

AVSLUTNINGSAFAS

Sammanfattning

Här sammanfattas allt det som kommit fram av tankar och reaktioner. Det är dock viktigt att man som samtalsledare här inte favoriserar några tankar eller uttryck. Alla tankar är precis lika viktiga.

Hur går vi vidare

Tala om vad de kan förvänta sig av kris- och sorgereaktioner, i allmänhet. Det kan exempelvis påverka minnet och ge koncentrationssvårigheter. Till äldre elever kan man

Tel +43-(0)1-320 79 80
Fax +43-(0)1-328 83 43
E-post svenskaskolan@svenskaskolan.at
Hemsida www.svenskaskolan.at

gärna ge en kort skriftlig information om krisreaktioner. Ge eleverna rådet att prata med föräldrar och vänner, skaffa information, skriva dikter, eventuellt göra något tillsammans med de efterlevande.

Nästa samling

Det räcker inte med att bara samtala vid ett tillfälle. Därför avslutas samlingen med att boka tid för nästa sammanträffande, 1-5 dygn senare beroende på omständigheter och skick.

BEREDSKAPSPLAN FÖR KRISHANTERING PÅ SVENSKA SKOLAN I WIEN

Tel +43-(0)1-320 79 80
Fax +43-(0)1-328 83 43
E-post svenskaskolan@svenskaskolan.at
Hemsida www.svenskaskolan.at

Boktips

Det finns en lång rad skönlitterära böcker som behandlar ämnet barn och ungdomar i kris och sorg. Här följer exempel på böcker för olika åldrar hämtat från Skolverket hemsida.

Böcker för barn upp till 9 år

Bexell, Eva: En vän är en vän
Lindgren, Astrid: Bröderna Lejonhjärta
Ingves, Gunilla: Hunden Sture blir gammal
Kaldhol, Marit: Farväl Rune
Lindgren, Barbro: Bara Sparvel (finns även som talbok)
Lundgren, Gunilla: Trädet som bara dog
Tidholm, Anna-Clara: Adjö, herr Muffin

Böcker för barn i åldrarna 9-12 år

Abrahamsen, Aase Foss: Det var inte mitt fel
Byars, Betsy: Skyll inte på Jimmie
Ekholm, L: Döskraj
Hellberg, Hans-Eric: Björn med trollhatten
Lian, T: Bara molnen flyttar stjärnorna
Mebs, Gudrun: Birgit
Persson, GL: Allis med is
Wikander, Eva: Johan är död

Böcker för unga i åldern 13 år och uppåt

Chambers, A: Dansa på min grav
Chick, S: Saknad?
Haakana: Enbeningen och jag
Håkansson, B: Stoppa döden
Johansson, E: Lindansaren
Lindqvist, H: Dröm att leva
Lundgren, M: IFK Trumslagaren och Lasse
Pohl, P: Jag saknar dig, jag saknar dig
Pohl, P: Jag är kvar hos er
Sundvall, V: Bland fimpar och rosor
Brattsröm: Sista dagen på sommarlovet
Worrall, Ann: En strimma blått

Faktaböcker för barn och unga

Gyllensvärd, G: Sorg finns
Jönsson Runvik, M: Min pappa ville inte leva
Stalfelt, P: Dödenboken (Första fakta hyllan)
Åkesson, E: När barn frågar om lidande och död
Höjer, D: Kärlek och sorg (avd uDod)

För vuxna att läsa

Cleves, Elisabeth: En stor och en liten är borta
Dyregrov: Barn och trauma
Harris, M: För alltid borta; hur barn påverkas av en förälders för tidiga död (Dok)
Holm: Julie är död (Dok)

Svenska Skolan i Wien

Scheibelreitergasse 15
A-1190 Wien
Österrike

Tel +43-(0)1-320 79 80
Fax +43-(0)1-328 83 43
E-post svenskaskolan@svenskaskolan.at
Hemsida www.svenskaskolan.at

Jarratt: Barn som sörjer
Johansson,B: Barns tankar om döden
Rudolph, M: Ska barnen få veta?: om barns möte?
Sjöqvist, Suzanne: Du är hos mig ändå (Dok)
Sorg, saknad, sammanhang - böcker om barn och ungdomar i svåra livssituationer (Aa)

Böcker på tyska